

დედა კომპანიის უფლებები და მოვალეობები კორპორაციულ ჯგუფებში

თედო ნანეიშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე კერძო(ბიზნეს) მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო(ბიზნეს) სამართლის პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: დავით მაისურაძე (ასოცირებული პროფესორი)

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2020

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თედო ნანიშვილი

თარიღი: 20.06.2020

სარჩევი

აბრევიატურა	iii
აბსტრაქტი.....	iv
Abstract.....	v
შესავალი.....	1
თავი 1. კაპიტალური ტიპის საზოგადოების დეფინიცია	2
თავი 2. დედა კომპანიის სამართლებრივი არსი.....	6
2.1 შვილობილი კომპანიის ცნება	8
თავი 3. კორპორაციული ჯგუფების შედარებით სამართლებრივი დახასიათება	11
3.1. კორპორაციული ჯგუფების სახეები	12
3.2. კორპორაციული ჯგუფები აშშ-ში	15
3.3. კორპორაციული ჯგუფები ევროპასა და საქართველოში	18
თავი 4. დედა კომპანიის უფლებები კორპორაციული ჯგუფის მართვისას	22
4.1. კორპორაციული ჯგუფის მართვის მოდელები.....	28
4.2. კორპორაციული ჯგუფის სათავეში მყოფი აქციონერები.....	30
4.2. კორპორაციული ჯგუფის აქციონერთა ინტერესების განსაზღვრის სამართლებრივი ინსტრუმენტები	32
4.3. ფინანსური მენეჯმენტი კორპორაციული ჯგუფებში	33
თავი 5. ძირითადი საწარმოს მოვალეობები	34
დასკვნა	36
ბიბლიოგრაფია	38

აბრევიატურა

ქართული:

აშშ- ამერიკის შეერთებული შტატები

შპს- შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

სს- სააქციო საზოგადოება

ა. შ- ასე შემდეგ

ე.წ- ეგრეთ წოდებული

ე.ი- ესეიგი

სსკ- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი

სუსგ- საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება

აბსტრაქტი

დედა კომპანიის არსებობა თანამედროვე სამართლის ლიტერატურაში აუცილებელი პუნქტი გახდა, რადგან მსოფლიო ბიზნესის სწრაფი ტემპით განვითარება საჭიროებს სამართლებრივი რეგულაციების დროულ ადაპტაციას არსებულ რეალობასთან.

კორპორაციული ჯგუფების შექმნის მიზანია მოგების მიღება, სწორედ ამიტომ მის შემადგენლობაში შედიან კაპიტალური ტიპის საზოგადოებები, რომელთა საქმიანობის მთავარი მიზანი არის ფინანსური კეთილდღეობის მიღება. ფინანსური მოგების მიღების მიზნით გაერთიანებულ რამდენიმე იურდიულ პირს სჭირდება მართვის ბერკეტი, რომელიც არის დედა კომპანია. დედა კომპანია წარმოადგენს კორპორაციული ჯგუფის ხელმძღვანელ რგოლს, რომელიც განსაზღვრავს ჯგუფის საქმიანობის სფეროს და ახორციელებს მენეჯმენტს კორპორაციულ ჯგუფში, აწესრიგებს ფინანსურ საქმიანობას და განსაზღვრავს საინვესტიციო მიზნებს, რისთვისაც მოიძიებს სახსრებს.

დედა კომპანიის უფლებრივ-მოვალეობრივი მდგომარეობა განსხვავებულია სხვადასხვა ქვეყნის სამართლის მიხედვით. რაც საშუალებას იძლევა დაკვირვებისა და ანალიზის საფუძველზე შეირჩეს კორპორაციული ჯგუფების მართვის სისტემა, რომელიც გაამრტივებს ბიზნეს საქმიანობას.

აღნიშნული ნაშრომის მიზანია სამართლებრივი ანალიზისა და კვლევის შედეგად წარმოაჩინოს, აშშ-ის, ევროპის ქვეყნების და საქართველოს სამართლის მაგალითზე კორპორაციულ გაერთიანებებში დედა კომპანიის, როგორც მმართველი ორგანოს როლი და შვილობილი კომპანიების სამართლებრივი მდგომარეობა.

Abstract

The existence of 'parent company' has become a necessary point in the literature of modern law because a rapidly growing world business requires the timely adaptation of legal control to the existing reality. Georgian law does not recognize the elements of regulating the corporate group management system, which may create some impediments for investors in today's business environment.

The purpose of creating corporate corporate groups is to get a profit, this is why it includes capital-type societies whose main purpose is to achieve financial profit. Several legal entities need a management lever, which is the parent company. The parent company is the governing body of the corporate group, which determines the scope of the group's activities and leading the management of the corporate group, regulates the financial activities and determines the goals of investment for what it will seek funds.

The legal obligations of the parent company vary according to the law of different countries. Which allows the management system of corporate groups to be selected based on observation and analysis, which will simplify business activities.

The purpose of this work is to present the result of legal analysis and research, the role of the 'parent company' in a cooperative union as a governing authority, and the legal condition of subsidiaries the example of the United States, European countries, and Georgia law.